

- *Vrsta besedila*: vezana in nevezana besedila ter mešana besedila, ki zajemajo obe omenjeni obliki (uporabljena predvsem v okviru računalniškega reševanja nalog);
- *Tip besedila*: opis, pripoved, razlaga, utemeljitev, navodila in pozivno/izvršilno besedilo.

Vezana besedila

Vezana besedila so ponavadi sestavljena iz stavkov, ki sestavljajo odstavke. Odstavke lahko umestimo v še večje strukture, kot so poglavja in knjige. Primeri vezanega besedila so časopisna poročila, eseji, novele, kratke zgodbe, pregledi, pisma ipd.

Nevezana besedila

Nevezana besedila lahko so v primerjavi z vezami drugače strukturirana in od bralca zahtevajo drugačen bralni pristop. Nevezana besedila so po večini organizirana v obliki matrice, sestavljene iz več delov. Primer tovrstnega besedila so tabele, grafi, diagrami, reklame, urniki, katalogi, indeksi, različni obrazci ipd. (Kirsch in Mosenthal, 1990).

Mešana besedila

Nekatera besedila znotraj raziskave PISA zajemajo tako elemente vezanega kot nevezanega besedila. Na primer, določeno besedilo je pospremljeno z grafi in tabelami. Ta format besedila je zelo pogost v revijah, časopisih, poročilih, slovarjih, atlasih ali enciklopedijah.

Kot je razvidno iz naslednje tabele, je mešanega tipa besedil v testih bralne pismenosti najmanj, prevladujejo pa vezana besedila.

Tabela 4: Razvrstitev nalog bralne pismenosti glede na vrsto besedila v raziskavi PISA 2012

<i>Vrsta besedila</i>	<i>Odstotek nalog (%)</i>
Vezano besedilo	58
Nevezano besedilo	31
Mešano besedilo	11
SKUPAJ	100

Tip besedila

Besedila s katerimi se srečujemo, se najpogosteje upirajo kategorizaciji, saj so napisana brez predhodnih pravil. Vendar je treba za namen vključitve čim širšega razpona besedil v teste PISA, besedila vsaj približno razvrstiti v načelne kategorije, na podlagi prevladujočih karakteristik.